

Planlagte habitattiltak i Alna 2021

Nasjonalt seminar for restaurering av vassdrag
og våtmarker 16.09.2021

Terje Laskemoen
Bymiljøetaten
Oslo kommune

Oslo

Habitattiltak i Alna

- ▶ Enkle habitattiltak med god effekt
 - Utlegging av stein – enkeltstein, klynger eller terskler
 - Supplering med gytegrus
- ▶ Risikomoment Alna – leirvassdrag med kjente og ukjente forekomster av kvikkleire
 - Må unngå endring av strømretning på utsatte strekninger

Foto: Bymiljøetaten, Oslo kommune

Habitattiltak i Alna

Plan for habitatforbedrende tiltak – eksempel fra Akerselva

Oslo kommune
Bymiljøetaten

BIOTOPFORBEDRINGSPLAN FOR AKERSELVAS MIDTRE DEL

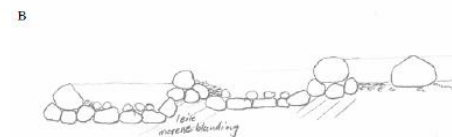
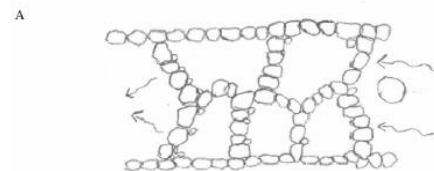

2. Celleterskler

Celleterskler «låses» med større steiner og fylles med elvestein 10 – 40 cm. Celleterskler gir yngel, småfisk og edelkreps bedre levevilkår samtidig som de bidrar til å forsinke hurtig nedtapping av vannet og hindre «stranding». Celleterskler gir et variert inntrykk av elva og er spesielt viktig i områder som er grunne ved lav vannføring.

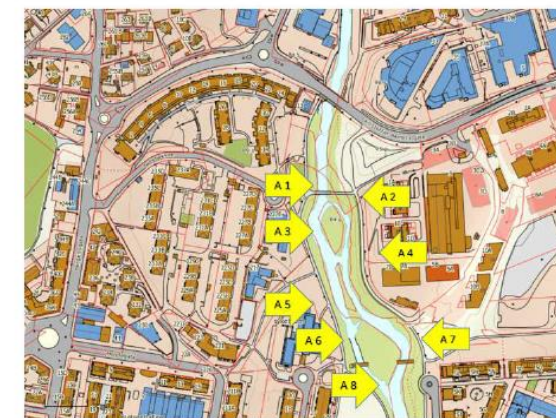
Figur 3. Eksempel på celleterskler ved Kuba i Akerselva.

Figur 4. Prinsippskisser av celleterskler, A sett ovenfra, B sett fra siden.

Beskrivelse av strekningene med forslag til tiltak:

Strekning A - Mellom gangbro v Badebakken og snuplassen innerst i Mor Gohjertas vei

Figur 7. Oversiktskart strekning A.

Strekningen preges av øyer med varierte og spennende strømmer selv om det er mye glattstrøm og grunne partier siden all stein av noe størrelse mangler. Det er kulpdannelse nedenfor A7 i østlopet.

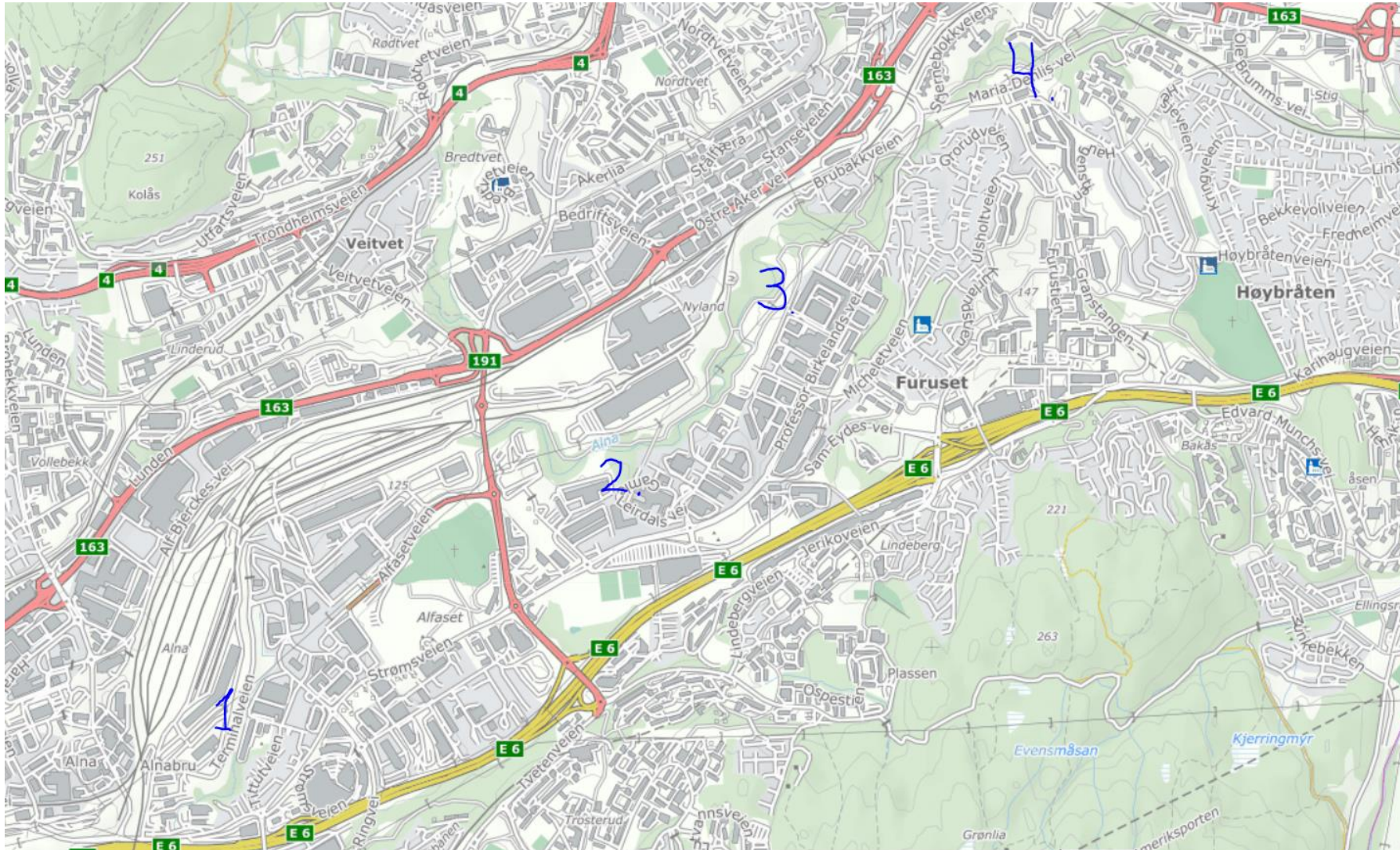
Øyene ser ut til å bestå av relativt fine masser som kan flytte seg under kraftig flom. Det er et kraftig erosjonspunkt ovenfor A3.

Det er enkel adgang på begge sider av elva. Det østre løpet mellom A2 og A4 går delvis tørt ved sommervannføring ($1,5 \text{ m}^3/\text{s}$) og helt tørt ved vintervannføring ($1 \text{ m}^3/\text{s}$).

Forslag til tiltak strekning A

- Ved A2 fjernes noe losmasse for å slippe vann inn i østlopet ved vintervannføring (se bilde neste side). En bune i 45 graders vinkel nedstrøms fra gangbrua og 1/3 ut i elva vil naturlig styre nok vann inn mot øst til at løpet vil holdes åpent. I tillegg legges stein i V-formasjon med spissen opp øverst på øya for å beskytte mot graving.
- På vestsiden legges det steingrupper mellom A1 og A6 kombinert med celleterskler (A5 – A6 3-4 enkeltstein 60 – 80 cm, A3 – A5 10 steingrupper usystematisk fordelt, 40 – 80 cm).

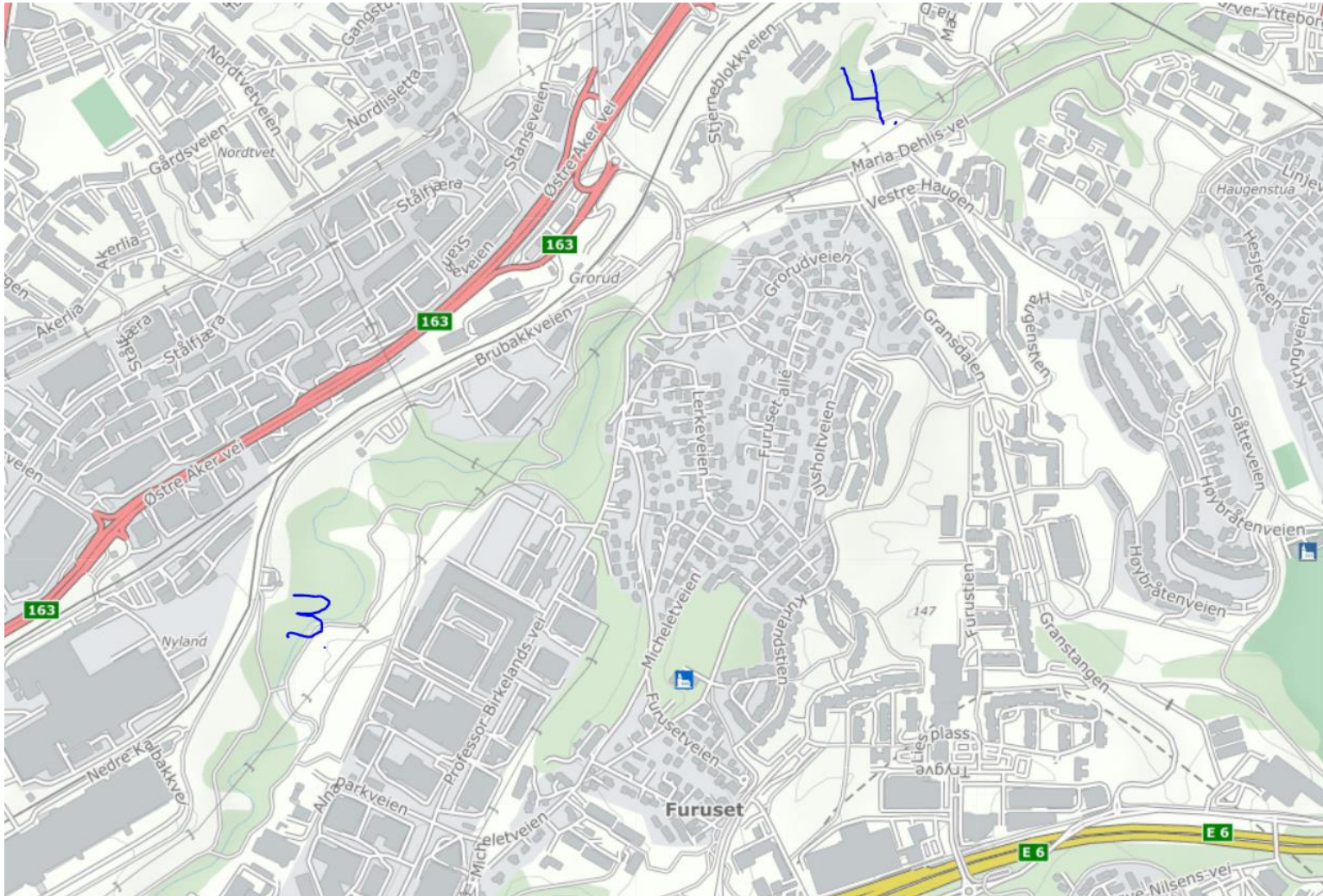
Habitattiltak i Alna – aktuelle strekninger

Oslo

Figur: utklipp fra 1881.no

Habitatiltak i Alna – aktuelle strekninger

Eksempler på tidligere habitattiltak

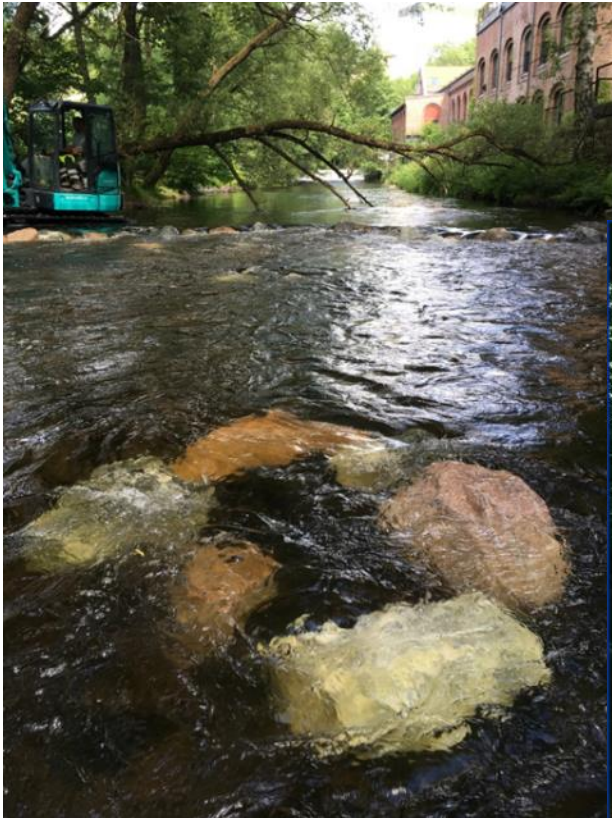
- Stein fra rydding av skiløyper i Marka eller lokale steinmasser fra byggeprosjekter i nærheten

Eksempler på tidligere habitattiltak

Eksempler på tidligere habitattiltak

Alle foto: Bymiljøetaten, Oslo kommune

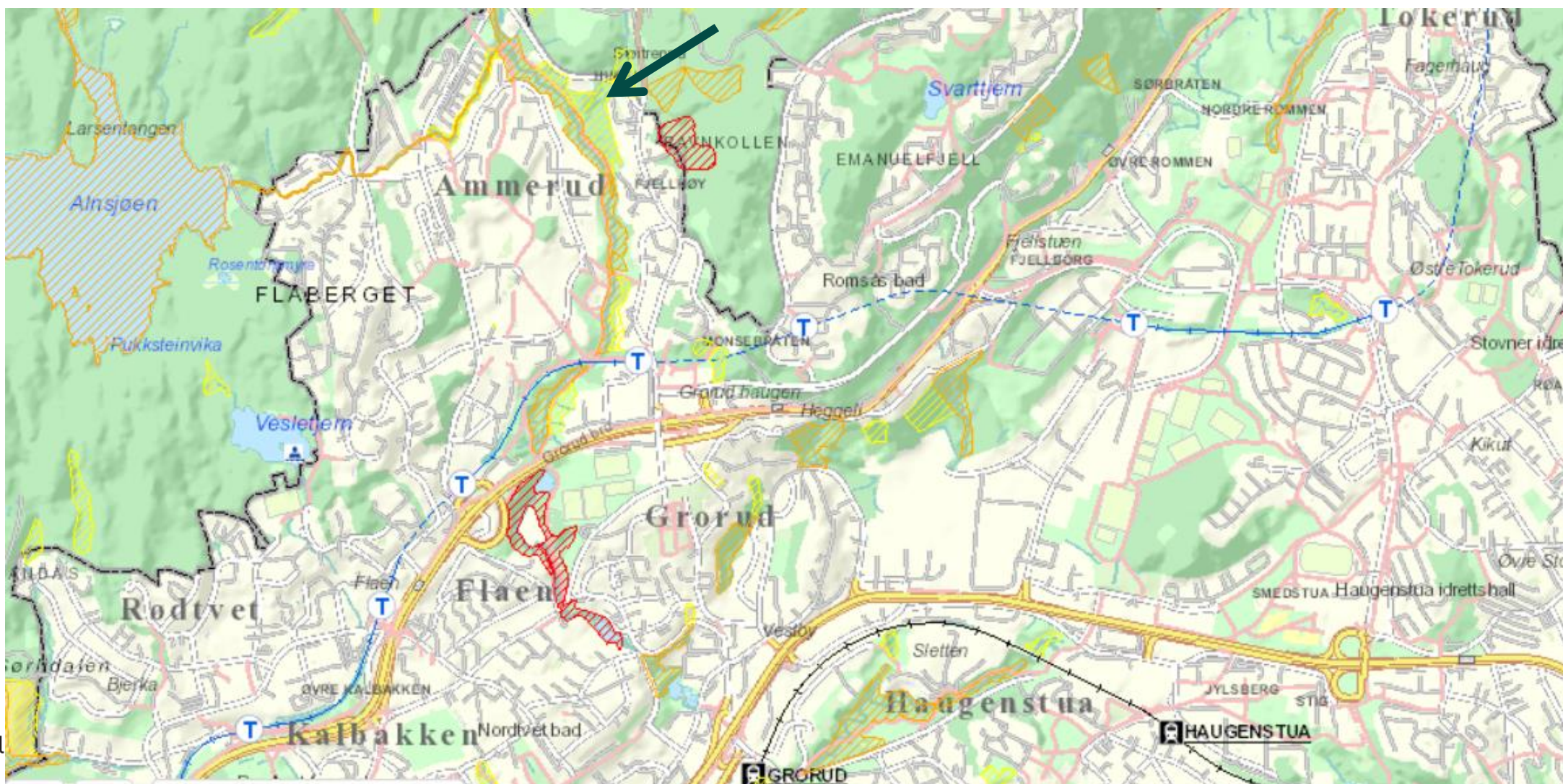

Oslo

Eksempler på tidligere habitattiltak

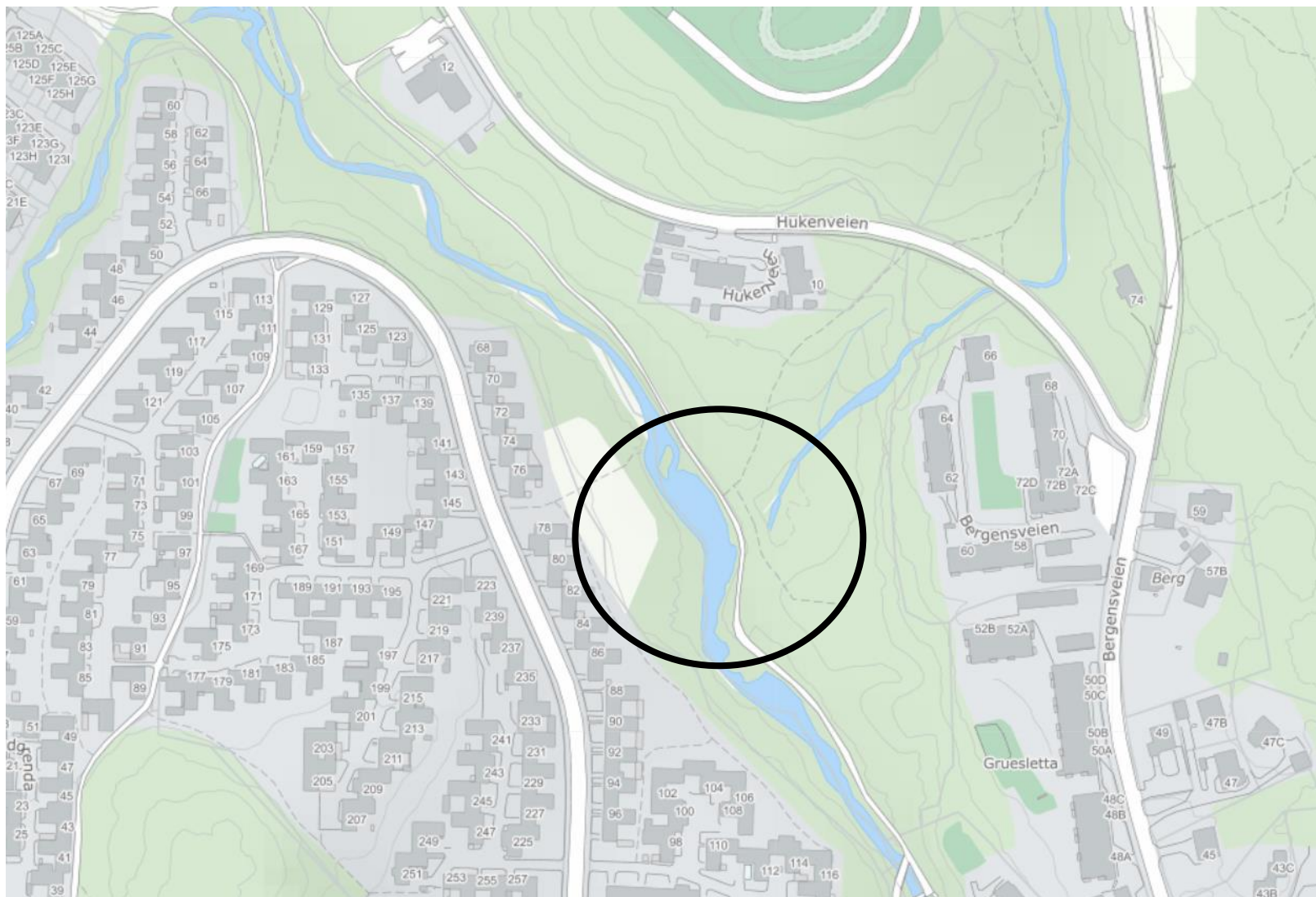

Tiltak for fiskevandring i Alna

Ost

Tiltak for fiskevandring i Alna

Oslo

Figur: utklipp fra 1881.no

Tiltak for fiskevandring i Alna

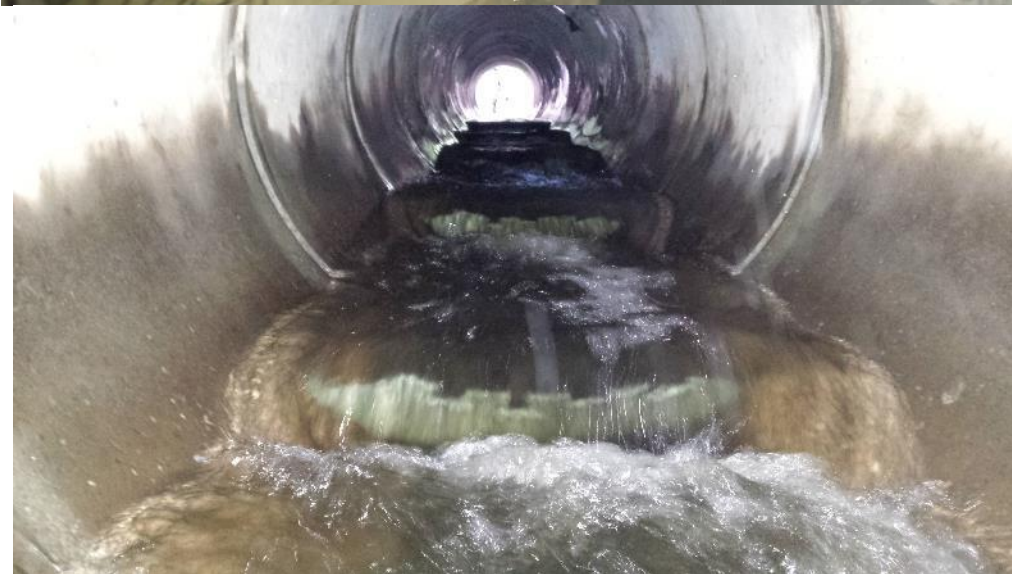

Foto: Bymiljøetaten, Oslo kommune